श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-१ (SEM-2)	**प्रश्नपत्रम् – ५**	गुणाः - ७०
विषयः – वास्तुशास्त्रम्	**CC-1.2.3**	समयः - ११ तः २
दिनाङ्कः – २२/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – वास्तुतत्त्वविवेकः	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**कयोरपि द्वयोः व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) गृहमध्ये हस्तमितं खात्वा परिपूरितं पुनः श्वभ्रम् । यद्यूनमविष्टं तत्समे समं धन्यमधिकं यत् ॥ (२) दशांशकान् शिरोभागे पृच्छे सप्तदशांशकान् । त्यजेद्रुदं शिरोभागात् पुच्छादष्टादशं शुभम् ॥ (३) उत्तममष्टाभ्यधिकं हस्तशतं नृपगृहं पृथुन्येन । अष्टांष्टोनान्येवं पञ्च सपादानि दैर्घ्येण ॥	
प्रश्नः -२	**एकस्मिन् विषये विस्तारेन वर्णनं कुरु ।**	०८
	(१) गृहस्य मुख्यद्वारविचारः विशदं वर्णयत । (२) आयादिलक्षणं विशदं वर्णयत ।	
प्रश्नः -३	**द्वयोः टिप्पणीं लिखत ।**	०४
	(१) गृहविन्यासविधिः । (२) गृहारम्भे वृषभचक्रम् । (३) शुभयोगाः । (४) भूपरीक्षा ।	
प्रश्नः - ४	**अधोलिखितयोः पञ्चप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखत ।**	०५
	(१) आयः कतिविधः ? (२) मासफलं किम् ? (३) काकिणीसूत्रम् लिखत । (४) दैत्यपृष्ठभूमिलक्षणम् । (५) वृषभचक्रे मुखे कति नक्षत्राणि भवन्ति ? (६) गृहस्य प्रधानद्वारं कुत्र प्रयुज्यते ? (७) गृहस्य षोडशकक्षानां नामानि लिखत ।	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः -५	**कयोरपि द्वयोः व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) यदि स्वर्णमयं वृक्षं गृहमध्ये न रोपयेत् । अजिरे तुलसीवृक्षं रोपयेदधनाशनम् ॥ (२) आसन्नो वल्मीको दक्षिणपार्श्वे विभीतकस्य यदि । अध्यर्क्ष भवति शिरा पुरुषे ज्ञेया दिशि प्राच्याम् ॥	

	(३) जालान्तरगे भानौ यदणुतरं दर्शनं रजो याति । तद्विन्द्यात् परमाणुं प्रथमं तद्धि प्रमाणानाम् ।	
प्रश्नः -६	**एकस्मिन् विषये विस्तारेण वर्णनं कुरु ।**	०८
	(१) नानाविधप्रतिमालक्षणं विवेचयत । (२) गृहवारिनिस्सारणं विशदं विवेचयत ।	
प्रश्नः -७	**द्वयोः टिप्पणी लिखत ।**	०४
	(१) वृक्षारोपणविचारः (२) आंगनविचारः (३) कलशचक्रम् (४) गृहप्रवेशविधिः	
प्रश्नः -८	**अधोलिखितयोः पञ्चप्रश्नानां उत्तराणि लिखत ।**	०५
	(१) सचिवालयसमीपे गृहफलं किम् ? (२) गजलक्षणं लिखत । (३) शिवपञ्चायतनदेवालये के देवाः ? (४) आग्नेये-कूपस्य फलम् किम् ? (५) प्रतिमायाः प्रकाराः कति ? (६) अधिवासमण्डप-अलङ्करणं किम् ? (७) कुण्डलक्षणं किम् ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -९	**द्वयोः सान्वयं व्याख्यां कुरु ।**	०८
	(१) यथाचलो गुरुर्मेरूदावा समचलं मम । आरोपितं गृहस्तम्भं तथा त्वमचलं कुरु ॥ (२) विशन्तु भूतले नागा लोकपालाश्च सर्वतः । अस्मिन् गृहेऽवतिष्ठन्तु आयुर्बलकराः सदा ॥ (३) आगच्छ सर्वकल्याणि वसुधे लोकधारिणि । उद्धृतासि वराहेण सशैलवनकानने ॥	
प्रश्नः -१०	**एकस्मिन् विषये विस्तारेण वर्णनं कुरु।**	०८
	(१) गृहप्रवेशविधिः विशदं वर्णयत । (२) नक्षत्रादिवनविचारः विशदं वर्णयत ।	
प्रश्नः -११	**एकमेव टिप्पणीं लिखत ।**	०२
	(१) भवनस्य् आवश्यक अङ्गानि स्थानाणि च । (२) वास्तुपूजाविधिः ।	
प्रश्नः -१२	**द्वयोः लघूत्तरं लिखत ।**	०२
	(१) भद्राप्रतिष्ठा कुत्र भवति ? (२) पञ्चगव्यस्नाने किं प्रयुज्यते ? (३) मलिनब्रह्मस्थानं किं फलम् ?	

***